

# Szkolny Program Profilaktyki

Ksawerów, dn. 16.06.2008 r.  
*Wprowadzenie zmian: 14.09.2012 r.*

## I. Wprowadzenie

Profilaktyka to zapobieganie występowaniu niepożądanych procesów i zjawisk, określanych, jako przejawy patologii życia społecznego oraz system działań wzmacniających dodatnie społecznie postawy uczniów.

Szkolny Program Profilaktyki jest programem działań dydaktycznych i wychowawczych obejmujących całą społeczność szkolną (uczniów, rodziców, nauczycieli) w zakresie profilaktyki problemów młodzieży, oparty na diagnozie, dostosowany do potrzeb szkoły i stanowiący spójną całość z programem nauczania i programem wychowawczym realizowanym przez całą kadrę dydaktyczną szkoły. Skuteczne działania profilaktyczne powinny koncentrować się na wzmacnianiu czynników chroniących i eliminowaniu bądź osłabianiu czynników ryzyka.

Zadaniem szkolnej profilaktyki jest oddziaływanie w zakresie ochrony zdrowia oraz redukcji antyspołecznych zachowań młodzieży, przygotowanie do zdrowego, twórczego życia w zgodzie ze sobą i innymi ludźmi.

W programie profilaktycznym szkoła wspiera ucznia w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.

W przygotowaniu programu wzięto pod uwagę wyniki dotychczasowej pracy wychowawczej oraz zjawiska, z którymi spotykają się nauczyciele i wychowawcy w ramach zajęć i pracy wychowawczej.

## II. Założenia Szkolnego Programu Profilaktyki

- Szkolny Program Profilaktyki adresowany do uczniów, nauczycieli i rodziców jest zgodny z:
  - statutem szkoły,
  - programem wychowawczym szkoły,
  - projektem „Szkoła Promująca Zdrowie”.
- W szkole prowadzona będzie profilaktyka pierwszorzędowa i drugorzędowa.
  - Profilaktyka pierwszorzędowa skierowana do wszystkich uczniów i rodziców. Jej celem jest promocja zdrowego stylu życia, kształtowanie poczucia wartości oraz postaw prospołecznych.
    - Do głównych zadań profilaktyki pierwszorzędowej należą:
      - promocja zdrowego stylu życia,
      - zapewnienie dzieciom i młodzieży dobrych warunków wszechstronnego rozwoju,
      - uprzedzanie pojawiania się problemów i opóźniania podejmowania przez młodzież zachowań ryzykownych,
      - dostarczanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej wspierającej rozwój umiejętności potrzebnych w rozwiązywaniu problemów życiowych.
    - Za realizację profilaktyki pierwszorzędowej odpowiedzialnymi osobami będą przede wszystkim nauczyciele/wychowawcy, pedagog i psycholog szkolny oraz inni specjaliści zajmujący się pomocą psychologiczno – pedagogiczną. Głównym terenem działań będzie szkoła.

- Profilaktyka drugorzędowa skierowana do grup podwyższonego ryzyka. Celem działań jest pomoc uczniom mającym problemy w identyfikowaniu i rozwiązywaniu problemów oraz wspieraniu w sytuacjach trudnych.

Do głównych zadań profilaktyki drugorzędowej należą:

- wyodrębnienie młodzieży wychowującej się w niekorzystnych warunkach, przeżywająca poważne problemy (prowadzące do podwyższonego ryzyka patologii),
- zdiagnozowanie potrzeb i trudności grupy młodzieży zagrożonej oraz podjęcie działań z obszaru wczesnej interwencji,
- pomaganie w rozwiązywaniu problemów (np. poradnictwo rodzinne, indywidualne, socjoterapia),
- wskazanie środowiska, które skorygowałoby niewłaściwe zachowania i dostarczyłoby pozytywnych doświadczeń społecznych.

Za realizację profilaktyki drugorzędowej odpowiedzialnymi osobami będą: pedagodzy, psycholodzy, socjoterapeuci i trenerzy z placówek i poradni zajmujących się pomocą nieletnim.

- Realizatorzy działań profilaktycznych:

Dyrektor/Wicedyrektor szkoły:

- dba o doskonalenie nauczycieli w zakresie działań profilaktycznych i wychowawczych;
- wyznacza odpowiedzialnych za realizację.

Pedagog i Psycholog szkolny:

- podejmuje działania profilaktyczno – wychowawcze wynikające ze szkolnego programu wychowawczego i szkolnego programu profilaktyki w stosunku do uczniów i rodziców z udziałem nauczycieli.
- doskonalą swoje kwalifikacje i zdobywa nowe umiejętności w zakresie działań profilaktycznych.

Nauczyciel – wychowawca:

- doskonalą swoje kwalifikacje i zdobywa nowe umiejętności w zakresie działań Profilaktycznych,
- realizuje zadania we współpracy z rodzicami,
- dba o poczucie bezpieczeństwa i akceptację ucznia w klasie.

Rodzice:

- aktywnie współpracują ze szkołą,
- korzystają ze wsparcia ze strony pedagoga i psychologa szkolnego.

Szkoła współpracuje w zakresie działań profilaktycznych z:

- poradnią psychologiczną – pedagogiczną,
- policją,
- instytucjami i ośrodkami zajmującymi się pomocą nieletnim,
- ośrodkami pomocy społecznej,
- stacją sanitarno – epidemiologiczną.

### III. Cele Szkolnego Programu Profilaktyki

- Promocja zdrowego stylu życia w sferze fizycznej, psychicznej i społecznej.
- Rozwijanie umiejętności odpowiedzialnego i świadomego podejmowania decyzji.

- Kształtowanie poczucia własnej wartości, wiary w siebie i swoje możliwości.
- Utrwalenie postaw i zachowań społecznych warunkujących prawidłowy rozwój.
- Kształtowanie umiejętności komunikacji interpersonalnej i rozwiązywania konfliktów.
- Wspieranie w sytuacjach trudnych.
- Zapobieganie agresji i przemocy w szkole.
- Zapobieganie podejmowaniu przez młodzież zachowań ryzykownych (uzależnienia od alkoholu, papierosów, dopalaczy, leków). Anoreksja i bulimia.
- Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem.
- Wspieranie w sytuacjach trudnych.
- Planowanie własnego rozwoju.

#### IV. Zadania Szkolnego Programu Profilaktyki

- Stworzenie warunków funkcjonowania szkoły wolnej od zagrożeń.
- Stworzenie przyjaznego klimatu w szkole, sprzyjającemu prawidłowemu rozwojowi ucznia i funkcjonowaniu w szkole i poza nią.
- Wypracowanie spójnej polityki szkoły wobec zachowań ryzykownych (palenie tytoniu, picie alkoholu, zażywanie narkotyków, agresja, wagary) oraz konsekwentne jej wdrażanie
- Współpraca z rodzicami w zakresie rozwiązywania problemów młodzieży
- Doskonalenie nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży

#### V. Sposoby realizacji

##### Treści programu będą realizowane podczas:

- lekcji wiedzy o społeczeństwie (szczególnie modułu: wychowanie do życia w rodzinie oraz wychowanie do aktywnego udziału w życiu gospodarczym),
- godzin wychowawczych,
- zajęć z doradcą zawodowym, psychologiem i pedagogiem szkolnym,
- zajęć warsztatowych prowadzonych przez specjalistów (realizatorzy zewnętrzni),
- konkursów (w zależności od potrzeb),
- wycieczek szkolnych (w zależności od potrzeb),
- codziennych sytuacji szkolnych.

#### VI. Wykaz ośrodków i instytucji zajmujących się pomocą psychopedagogiczną oraz socjalną

1. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Pabianicach. 95 – 200 Pabianice, ul. Bracka 10/12, tel./fax. 042/ 215-02-41.
2. Miejski Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień, Łódź, ul. Piotrkowska 67, tel. 042/ 632-75-40.
3. Profilaktyczno – Rozwojowy Ośrodek Młodzieży i Dzieci „Prom”, 90 – 252 Łódź, ul. Jaracza 40, tel. 042/ 630-03-73.
4. Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Pabianicach. 95 – 200 Pabianice, ul. Cicha 43, tel. 042/ 215-99-94.
5. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ksawerowie. 95 – 054 Ksawerów, ul. Kościuszki 3h, tel. 042/ 213-89-83.

6. Sąd Rejonowy w Pabianicach. Wydział Rodzinny i Nieletnich. 95 – 200 Pabianice, ul. Partyzancka 59, tel. 042/ 225-51-40 lub 042/ 225-51-27.
7. Rewir Dzielnicowych w Ksawerowie. 95 – 054 Ksawerów, ul. Kościuszki 34, tel. 042/ 213-84-34.
8. Komenda Powiatowa Policji w Pabianicach. 95 – 200 Pabianice, ul. Żeromskiego 18, tel. 042/ 215-26-28.

(Powyżej zostały wymienione tylko te instytucje, z których pomocy najczęściej korzysta szkoła. W szczególnych przypadkach możliwe jest skorzystanie z pomocy innych ośrodków, nie wykazanych powyżej).

#### VII. Podstawa prawna Szkolnego Programu Profilaktyki. Podstawy prawne do działań profilaktycznych w szkole

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 roku.
2. Konwencja o Prawach Dziecka, art. 3, 19, 33.
3. Ustawa o Systemie Oświaty z dnia 7 września 1991 roku.
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku, o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485) – art. 62.
5. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2007 r. Nr 79, poz. 473).
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 z późn. Zm).
7. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji (Dz. U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277, poz. 277 ze zmianami) – art. 15 ust. 1, pkt. 6.
8. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku, Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 ze zmianami) – art. 156, 270, 280.
9. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku, Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997 r. Nr 89, poz. 555 ze zmianami) – art. 304.
10. Ustawa z dnia 20 maja 1971 roku, Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2007 r. Nr 109, poz. 756 ze zmianami) – art. 119, 122, 124, 143.
11. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.), znowelizowana ustawą z 10 czerwca 2010 r. (DZ. U. z 2010 r. Nr 125, poz. 842).
12. Rozporządzenie MENiS z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2010 r. Nr 228, poz. 1487).
- 12.UCHWAŁA Nr 172/2008 Rady Ministrów z dnia 19 sierpnia 2008 r. w sprawie przyjęcia Rządowego programu na lata 2008-2013 "Bezpieczna i przyjazna szkoła"

#### VIII. Diagnostyka:

Diagnostyka prowadzona będzie na kilku etapach:

1. Ankieta dla rodziców i wychowawców uczniów klas pierwszych (zał. nr 3, 4).  
Ankieta przeznaczona dla rodziców i wychowawców uczniów klas pierwszych przeprowadzona podczas pierwszych zebrań z rodzicami.

Cel:

- Służy temu, aby wychowawcy w miarę szybko zorientowali się w problemach swoich uczniów, w ich rodzinach, tak by mieli pełny obraz swojej klasy i w

miarę szybko mogli podejmować działania, które pomogą uczniom rozwiązać ich problemy, np. zakup podręczników, dożywianie, itp.

- Ankieta umożliwi „wychwycenie” tych uczniów, których natychmiast trzeba objąć pomocą.
- Wyniki uzyskane w ankietach zostają dołączone do dokumentacji SZPP za dany rok w postaci ankiet wychowawcy, które są informacją zbiorczą ankiet przeprowadzonych wśród rodziców.
- Działania podejmowane w ramach pomocy uczniom i ich rodzinom opisane zostaną w statystycznym ujęciu na koniec każdego roku szkolnego.

Odpowiedzialni: pedagog, wychowawcy klas.

Termin realizacji: październik, listopad.

2. Ankiety badające poziom bezpieczeństwa w klasach pierwszych (zał. nr 5) Gimnazjum prowadzone pod koniec pierwszego miesiąca nauki lub w drugim miesiącu nauki.

Cel:

- Orientacja pedagoga/psychologa/wychowawcy/dyrektora, czy w klasie istnieją problemy związane z brakiem poczucia bezpieczeństwa uczniów.
- Orientacja (jw.), czy uczniowie w klasie czują się dobrze ze sobą, czy któryś z nich nie, jeśli tak, to co jest tego powodem?
- Orientacja w występowaniu problemu dotyczącego agresji, przemocy, zażywania lub namawiania do zażywania narkotyków, wyłudzeń/wymuszeń.

Działanie:

- Po uzyskaniu wyników ankiet „obrazu klasy”, wspólnie z wychowawcą pedagog ustala zalecenia do pracy wychowawczej, a po określonym czasie sprawdza efekty tych zaleceń.
- Na bieżąco, w razie potrzeb prowadzone są rozmowy indywidualne z uczniami dotyczące problemów wykazanych w ankietach.
- Jest stały „przepływ” informacji pomiędzy szkołą a domem rodzinnym ucznia.
- Wyniki uzyskane w ankietach zostają dołączone do dokumentacji SZPP za dany rok w postaci opracowania ankiet przez pedagoga.
- Działania podejmowane (i wynikające z przeprowadzonych ankiet) w ramach pomocy uczniom/klasie zostaną opisane w statystycznym ujęciu na koniec każdego roku szkolnego.

Odpowiedzialni: pedagog, wychowawcy klas.

Termin realizacji: grudzień – styczeń.

3. Ankiety badające poziom bezpieczeństwa wśród wszystkich uczniów naszej szkoły (zał. nr 6).

Cel:

- Orientacja pedagoga/psychologa/wychowawcy/dyrektora, czy w klasie istnieją problemy związane z brakiem poczucia bezpieczeństwa uczniów.
- Orientacja (jw.), czy uczniowie w klasie czują się dobrze ze sobą, czy któryś z nich nie, jeśli tak, to co jest tego powodem?

- Orientacja w tym, czy w klasie istnieją problemy z alkoholem, narkotykami, itp.
- Orientacja w występowaniu problemu dotyczącego agresji, przemocy, zażywania lub namawiania do zażywania narkotyków, wyłudzeń/wymuszeń.

Działanie:

- Po uzyskaniu wyników ankiet „obrazu klasy”, a potem szkoły, wspólnie z wychowawcą psycholog ustala zalecenia do pracy wychowawczej, a po określonym czasie sprawdza efekty tych zaleceń.
- Na bieżąco, w razie potrzeb prowadzone są rozmowy indywidualne z uczniami dotyczące problemów wykazanych w ankietach.
- Podejmowane są także działania doraźne, mające na celu jak najszybszą i najbardziej korzystną reakcję dla ucznia.
- Jest stały „przepływ” informacji pomiędzy szkołą a domem rodzinnym ucznia.
- Wyniki uzyskane w ankietach zostają dołączone do dokumentacji SZPP za dany rok w postaci opracowania ankiet przez psychologa.
- Działania podejmowane (i wynikające z przeprowadzonych ankiet) w ramach pomocy uczniom/klasie zostaną opisane w statystycznym ujęciu na koniec każdego roku szkolnego.

Odpowiedzialni: psycholog, wychowawcy klas.

Termin realizacji: luty – marzec.

4. Ankiety badająca poziom zadowolenia przeprowadzana wśród 100 losowo wybranych uczniów naszej szkoły (zał. nr 7). Ankieta przeprowadzana przez Samorząd Uczniowski.

Cel:

- Orientacja pedagoga/psychologa/wychowawcy/dyrektora, jak uczniowie postrzegają szkołę.
- Orientacja (jw.), czy uczniowie w klasie czują się dobrze ze sobą, czy któryś z nich nie, jeśli tak, to co jest tego powodem?
- Orientacja w tym, jakie oczekiwania mają uczniowie wobec tego, co dzieje się w szkole.
- Orientacja dla Samorządu Uczniowskiego dotycząca tego, w jaki sposób zachęcić młodzież szkolną do podjęcia wspólnych działań, przedsięwzięć.

Działanie:

- Po uzyskaniu wyników ankiet „obrazu szkoły”, Samorząd Uczniowski wspólnie z opiekunem przedstawiają uzyskane wyniki i proponują kierunki dalszej działalności Samorządu.
- Wyniki uzyskane w ankietach zostają dołączone do dokumentacji SZPP za dany rok w postaci opracowania ankiet przez przewodniczącego Samorządu Uczniowskiego.
- Działania podejmowane (i wynikające z przeprowadzonych ankiet) w ramach pomocy uczniom/klasie zostaną opisane w sprawozdaniu z działalności Samorządu Uczniowskiego na koniec każdego roku szkolnego i dołączone zostają do dokumentacji Szkolnego Programu Profilaktyki.

Odpowiedzialni: przewodniczący SU, opiekun Samorządu Uczniowskiego.

Termin realizacji: kwiecień – maj.

## IX. Ewaluacja:

Ocena efektów realizacji Szkolnego Programu Profilaktyki dokonana będzie na podstawie:

- obserwacji zachowań uczniów, wymiany poglądów nauczycieli, pracowników szkoły podczas posiedzeń Rady Pedagogicznej oraz podczas spotkań w pokoju nauczycielskim.
- wyników ankiet przeprowadzanych w ciągu roku szkolnego i możliwości podejmowanych działań oraz i ich skuteczności.

## X. Przewidywane efekty działań profilaktycznych:

- Uczeń posiada rzetelną wiedzę z zakresu profilaktyki uzależnień i umiejętnie wykorzystuje ją w życiu.
- Uczeń uświadamia sobie zagrożenia i potrafi się im przeciwstawić.
- Uczeń dostrzega korzyści płynące z prowadzenia zdrowego trybu życia.
- Uczeń posiada umiejętność konstruktywnego rozwiązywania sytuacji problemowych.
- Uczeń potrafi reagować adekwatnie do sytuacji.
- Uczeń potrafi podejmować decyzje i ponosić konsekwencje własnych wyborów.
- Uczeń ma poczucie przynależności do grupy oraz posiada umiejętność współpracy z innymi.

## XI. Realizacja Szkolnego Programu Profilaktyki:

Realizacja SZPP odbywać się będzie na poszczególnych przedmiotach, takich jak: *wiedza o społeczeństwie, w szczególności na wychowanie do życia w rodzinie, na godzinach wychowawczych, na lekcjach doradztwa zawodowego.*

Na tych zajęciach realizowane będą treści dotyczące:

- *kształtowania umiejętności społecznych*: integracja zespołu klasowego, kształtowanie umiejętności pracy w grupie, kształtowanie umiejętności interpersonalnych i konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, kształtowanie postaw asertywnych, rozwijanie życzliwości, tolerancji i współdziałania;
- *kształtowania właściwych postaw wobec agresji i przemocy*: radzenie sobie ze zjawiskiem agresji i przemocy, kształtowanie postaw asertywnych, pozyskiwanie informacji gdzie należy szukać wsparcia psychologicznego w przypadku wystąpienia agresji czy przemocy;
- *podnoszenia poziomu wiedzy na temat działania mechanizmów uzależnień*;
- *profilaktyki i promocji zdrowia*,
- *profilaktyki przynależności do sekt i subkultur młodzieżowych*;
- *stresu i radzenia sobie*: kształtowania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, relaksacja, jako jedna z form rozładowania napięcia związanego z sytuacją trudną,
- *planowania własnego rozwoju*: kształtowania pozytywnego obrazu siebie i poczucia własnej wartości, planowanie ścieżki kariery edukacyjnej i zawodowej, planowanie własnego rozwoju.

Nauczyciele/wychowawcy sami decydują, na którym etapie edukacyjnym zrealizują wymienione powyżej zagadnienia. Do przeprowadzenia poszczególnych lekcji nie ma przygotowanych konspektów. Nauczyciele mogą korzystać z bazy książek i opracowań zgromadzonych w zbiorach szkoły. Dokumentacją potwierdzającą zrealizowanie w/w zagadnień są sprawozdania nauczycieli/wychowawców z realizacji podstawy programowej.



W trakcie roku szkolnego wychowawca może podjąć inne działania na rzecz klasy czy ucznia związane z profilaktyką (poza realizacją tematów). Taką informację dostarcza na koniec w formie pisemnej, jako załącznik z działań profilaktycznych podjętych w klasie w danym roku szkolnym.

Zajęcia integracyjne w klasach pierwszych prowadzi psycholog szkolny.

W związku z możliwością odbywania przez uczniów zajęć psychoedukacyjnych z oferty realizatorów z zewnątrz (fundusze Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych) planuje się:

- w klasach pierwszych dodatkowe zajęcia z agresji i przemocy,
- w klasach drugich program profilaktyczny dostosowany do wieku i potrzeb rozwojowych uczniów,
- w klasach trzecich dodatkowe zajęcia ze stresu i radzenia sobie z nim.

Te zajęcia traktowane są jako dodatkowe i nie muszą się odbyć. W wersji podstawowej prowadzone są przez nauczycieli na poszczególnych jednostkach lekcyjnych.

Realizacja Szkolnego Programu Profilaktyki to także:

1. *Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym i wagarowaniu, poprzez:*
  - utrzymywanie regularnych kontaktów z rodzicami,
  - opiekę wychowawcy, pedagoga, psychologa – w zależności od zaistniałych potrzeb,
  - comiesięczne sprawozdania wychowawców z analizy obowiązku szkolnego,
  - współpraca z instytucjami i ośrodkami zajmującymi się pomocą nieletnim,
  - kształtowanie właściwego stosunku do zajęć lekcyjnych,
  - wspomaganie ucznia mającego trudności w nauce.
2. *Współpraca z rodzicami w zakresie profilaktyki:*
  - wywiadówki, konsultacje, kontakty telefoniczne, dziennik elektroniczny, listy do rodziców, wizyty domowe (w sytuacji braku kontaktu),
  - nagazowanie rodziców w pomoc przy organizacji imprez szkolnych,
  - współpraca z Radą Rodziców.
3. *Współpraca ze środowiskiem lokalnym w zakresie działań profilaktycznych:*
  - wszystkie bieżące działania podejmowane we współpracy ze środowiskiem lokalnym, wynikające z potrzeb.
4. *Diagnoza potrzeb uczniów ze względu na trudną sytuację materialną:*
  - rozpoznawanie bieżących potrzeb uczniów wynikających z ich trudnej sytuacji materialnej;
  - właściwa reakcja na potrzeby uczniów.

(Diagnoza tych potrzeb wynika z przeprowadzanych na początku roku szkolnego ankiet w klasach pierwszych oraz z obserwacji i rozmów nauczycieli z rodzicami/opiekunami dziecka).

5. *Bezpieczeństwo uczniów w szkole:*

- W rzetelny sposób nauczyciele wypełniają swoje dyżury nauczycielskie (widać to zawsze zaraz po wejściu do szkoły). Na bieżąco wówczas reagować mogą na niepokojące i zagrażające zachowania.

- Drzwi wejściowe szkoły są zamykane i otwierane dopiero wówczas, gdy uczeń lub klasa wychodzi ze szkoły.

- Procedura zwolnienia ucznia ze szkoły jest dość skomplikowana (kartkę od rodzica podpisuje wychowawca, a następnie dyrektor szkoły i z tą kartką uczeń trafia do pani woźnej, która dopiero wtedy może wypuścić ucznia ze szkoły).

- Przed szkołą założony jest monitoring.

- Dyrektor szkoły zawsze na początku roku szkolnego organizuje spotkanie na sali gimnastycznej dla rodziców, na którym informuje o zasadach i działaniach, jakie szkoła podejmuje w ramach bezpieczeństwa. Rodzice otrzymują numery telefonów kontaktowych do dyrektora i zobowiązani zostają do informowania go (odpowiednio wychowawcę, psychologa, pedagoga) o niepokojących zachowaniach innych uczniów. Rodzice zapewnieni są o anonimowości rozmowy, jeśli tylko będzie taka potrzeba. Stwarza to poczucie bezpieczeństwa i komfortu psychicznego uczniowi i jego rodzicowi.

#### *6. Inne działania związane z profilaktyką:*

Do działań profilaktycznych podejmowanych w szkole zalicza się także różnego rodzaju inicjatywy podejmowane na bieżąco, w przeciągu całego roku szkolnego, i tak np. udział szkoły w ogólnopolskim programie „Szkoła Bez Przemocy”, realizacja programu „Trzymaj formę”, itp.

Nauczyciele/wychowawcy uczestniczą w szkoleniach objętych problematyką profilaktyki i promocji zdrowia. W miarę możliwości przeprowadzane jest szkolenie rady pedagogicznej. Szkolenia wzbogacają warsztat pracy nauczyciela, jako prowadzącego zajęcia profilaktyczne.

XII. Procedury postępowania dla dyrektora, pedagoga, psychologa, wychowawcy, nauczyciela, pracownika szkoły w różnych sytuacjach problemowych na terenie szkoły:

*W przypadku uzyskania informacji lub podejrzenia, że uczeń, który nie ukończył 18 roku życia przebywa w stanie wskazującym na spożycie alkoholu należy:*

#### *Działania interwencyjne:*

1. Powiadomić o swoich przypuszczeniach dyrektora szkoły, pedagoga, wychowawcę.
2. Odizolować ucznia od innych (nie pozostawiać bez opieki).
3. Wezwać pielęgniarkę szkolną w celu oceny stanu zdrowia ucznia /lub natychmiast wezwać karetkę pogotowia.
4. Powiadomić rodziców lub opiekunów ucznia.
5. Odizolować ucznia od innych (nie pozostawiać bez opieki). Jeżeli jest podejrzenie, że uczeń posiada przy sobie alkohol, należy zażądać okazania zawartości kieszeni i plecaka oraz wydania substancji.
6. W przypadku braku kontaktów z rodzicami lub opiekunami ucznia wezwać karetkę pogotowia.
7. Jeżeli rodzice nie zgłaszają się po dziecko w określonym czasie, a jest ono agresywne lub swym zachowaniem zakłóca porządek, szkoła ma obowiązek wezwania policji, która może umieścić nieletniego w izbie wytrzeźwień lub policyjnej izbie zatrzymań, nie dłużej jednak niż 24 godziny.
8. Do obowiązków policji należy powiadomienie o tym fakcie rodziców lub opiekunów dziecka, a także z urzędu sądu ds. rodzinnych i nieletnich.

9. Sporządzić notatkę ze zdarzenia. (Rodzic podpisuje kartkę informującą, że odebrał dziecko ze szkoły, tylko w przypadku, gdy wychowawca – nauczyciel pozwala na odebranie dziecka przez rodzica i nie ma innych świadków zaistniałej sytuacji).

#### *Działania wychowawcze:*

1. Wychowawca (pedagog) wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im w obecności dyrektora szkoły informację o niewłaściwym zachowaniu ucznia. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem. Zobowiązuje ucznia do zaniechania niewłaściwego postępowania, rodziców (opiekunów) zaś do bezwzględnego nadzoru. W toku interwencji pedagogicznej wychowawca (pedagog) może zaproponować skierowanie dziecka do uczestnictwa w programie terapeutycznym.
2. Jeżeli rodzice (opiekunowie) odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a napływają informacje o przejawach demoralizacji, szkoła pisemnie powiadamia Sąd Rodzinny o zaistniałej sytuacji. (Wniosek sporządza pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły. Do wniosku załącza się opinię wychowawcy klasy).
3. Szkoła powiadamia Sąd również wtedy, gdy wykorzystane zostaną dostępne środki oddziaływań wychowawczych.
4. Wobec ucznia stosuje się sankcje ujęte w punktowej ocenie z zachowania (naliczaniem punktów zajmuje się wychowawca).
5. Sporządzić notatkę.

*W przypadku uzyskania informacji lub podejrzenia, że uczeń, który nie ukończył 18 roku życia przebywa w stanie wskazującym na zażycie substancji psychoaktywnych należy:*

#### *Działania interwencyjne:*

1. Powiadomić o swoich przypuszczeniach dyrektora szkoły, pedagoga, wychowawcę.
2. Odizolować ucznia od innych (nie pozostawiać bez opieki). Jeżeli jest podejrzenie, że uczeń posiada przy sobie narkotyk, należy zażądać okazania zawartości kieszeni i plecaka oraz wydania substancji.
3. Wezwać pielęgniarkę szkolną lub inne służby medyczne w celu oceny stanu zdrowia ucznia /wezwać karetkę pogotowia.
4. Zabezpieczyć substancję psychoaktywną przed dostępem innych osób, a następnie przekazać do badania laboratoryjnego policji. Wszelkie substancje rozsypane bądź rozlane na podłodze należy odgrodzić i zabezpieczyć przed rozniesieniem do przyjazdu policji.
5. Wezwać policję.
6. Powiadomić rodziców lub opiekunów ucznia.
7. Jeżeli rodzice nie zgłaszają się po dziecko w określonym czasie, a jest ono agresywne lub swym zachowaniem zakłóca porządek, szkoła ma obowiązek wezwania policji, która może umieścić nieletniego w izbie wytrzeźwień lub policyjnej izbie zatrzymań, nie dłużej jednak niż 24 godziny.

8. Do obowiązków policji należy powiadomienie o tym fakcie rodziców lub opiekunów dziecka, a także z urzędu sądu ds. rodzinnych i nieletnich.
9. Sporządzić notatkę ze zdarzenia.

#### *Działania wychowawcze:*

1. Wychowawca (pedagog) wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im w obecności dyrektora szkoły informację o niewłaściwym zachowaniu ucznia. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem. Zobowiązuje ucznia do zaniechania niewłaściwego postępowania, rodziców (opiekunów) zaś do bezwzględnego nadzoru. W toku interwencji pedagogicznej wychowawca (pedagog) może zaproponować skierowanie dziecka do uczestnictwa w programie terapeutycznym.
2. Jeżeli rodzice (opiekunowie) odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a napływają informacje o przejawach demoralizacji, szkoła pisemnie powiadamia Sąd Rodzinny o zaistniałej sytuacji. (Wniosek sporządza pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły. Do wniosku załącza się opinię wychowawcy klasy).
3. .
4. Szkoła powiadamia Sąd również wtedy, gdy wykorzystane zostaną dostępne środki oddziaływań wychowawczych.
5. Wobec ucznia stosuje się sankcje ujęte w punktowej ocenie z zachowania (naliczaniem punktów zajmuje się wychowawca).
6. Sporządzić notatkę.

*W przypadku uzyskania informacji lub podejrzenia, że uczeń, który nie ukończył 18 roku życia podejmuje czynności świadczące o próbie samobójczej:*

#### *Działania interwencyjne:*

1. Powiadomić o swoich przypuszczeniach dyrektora szkoły, pedagoga, psychologa wychowawcę.
2. Odizolować ucznia od innych (nie pozostawiać bez opieki).
3. Wezwać karetkę pogotowia – w przypadku realnego zagrożenia życia lub zdrowia ucznia.
4. Jeśli jest podejrzenie, co do zażycia jakiejś substancji, wezwać pielęgniarkę szkolną lub inne służby medyczne w celu oceny stanu zdrowia ucznia.
5. Zabezpieczyć substancję przed dostępem innych osób, a następnie przekazać do oceny służbom medycznym.
6. Powiadomić rodziców lub opiekunów ucznia i prosić o natychmiastowe odebranie dziecka ze szkoły.
7. Sporządzić notatkę ze zdarzenia. (Rodzic podpisuje kartkę informującą, że odebrał dziecko ze szkoły, tylko w przypadku, gdy wychowawca – nauczyciel pozwala na odebranie dziecka przez rodzica i nie ma innych świadków zaistniałej sytuacji).

### *Działania wychowawcze:*

1. Wychowawca (pedagog) wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im w obecności dyrektora szkoły informację o niewłaściwym zachowaniu ucznia. Psycholog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniem oraz z jego rodzicami. W toku interwencji może zaproponować skierowanie dziecka do uczestnictwa w programie terapeutycznym.
2. Jeżeli rodzice (opiekunowie) odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a napływają informacje o przejawach demoralizacji, szkoła pisemnie powiadamia Sąd Rodzinny o zaistniałej sytuacji. (Wniosek sporządza pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły. Do wniosku załącza się opinię wychowawcy klasy).
3. Szkoła powiadamia Sąd również wtedy, gdy wykorzystane zostaną dostępne środki oddziaływań wychowawczych.

### *Procedura postępowania dla nauczyciela/wychowawcy dla każdej klasy, jako działania profilaktyczne przed wystąpieniem zachowań niepożądanych w przyszłości:*

1. Bieżące monitorowanie przez wychowawcę zachowania uczniów w klasie na poszczególnych przedmiotach. Zadaniem wychowawcy jest poinformowanie wszystkich nauczycieli uczących w danej klasie oraz nauczycieli mających kontakt z uczniami sporadycznie o przekazywanie w trybie natychmiastowym informacji o niewłaściwym zachowaniu się klasy bądź ucznia na zajęciach lekcyjnych lub w innej sytuacji szkolnej. Brak informacji zwrotnej od nauczyciela uczącego w klasie, oznacza brak skarg na niewłaściwe zachowania uczniów w tej klasie.
2. W klasie do dziennika lekcyjnego dołączony jest zeszyt uwag, w którym nauczyciel prowadzący zajęcia poproszony zostaje przez wychowawcę o wpisanie uwag dotyczących zachowania klasy bądź ucznia – uwagę nauczyciel wpisuje niezależnie od rozmowy z wychowawcą.
3. Jeden raz w tygodniu – w piątek wychowawca przegląda zeszyt uwag ucznia. Jeśli znajdzie tam informację dotyczącą niewłaściwego zachowania ucznia, podejmuje interwencję.
4. Wychowawca nie wie o zdarzeniu ani o uczniu, jeśli nie dowie się tego od nauczyciela, ani w zeszycie uwag nie znajdzie na ten temat informacji.
5. Zadaniem nauczyciela jest jak najszybsze przekazanie wychowawcy informacji dotyczącej zachowania ucznia na lekcji z opisaniem problemu i wyciągnięciem konsekwencji zaraz po zdarzeniu.
6. Interwencja wychowawcy polega na:

- rozmowie z nauczycielem, który wpisał uwagę do zeszytu uwag nt zaistniałej sytuacji (opis zdarzenia oraz działania, które podjął nauczyciel, aby wygasic niepożądane zachowanie, propozycja rozwiązania problemu),
- rozmowie z uczniem indywidualnie lub w obecności pedagoga/psychologa,
- jeśli problem dotyczy klasy – rozmowa z klasą indywidualnie lub w obecności pedagoga/psychologa,
- natychmiastowym poinformowaniu rodziców ucznia o zaistniałej sytuacji oraz o wyciągnięciu konsekwencji wobec ucznia,
- zwołanie natychmiastowego zebrania rodziców w przypadku niewłaściwego zachowania się całej klasy – telefonicznie lub listownie w trybie pilnym, możliwie najszybszym od zdarzenia,
- wychowawca klasy zawsze może poprosić o interwencję w klasie pedagoga/psychologa, a w razie konieczności dyrektora szkoły – po dokładnym opisanie zdarzenia i podjętych działań wobec klasy i pojedynczego ucznia.

5. Konsekwencje, jakie może podjąć wychowawca wobec klasy lub pojedynczego ucznia:

- Konsekwencje za niewłaściwe zachowanie wobec klasy lub ucznia podejmuje wychowawca w oparciu o repertuar kar, którymi dysponuje jako wychowawca. Kary te są zgodne ze statutem szkoły oraz z wewnętrznym kontraktem zawartym przez wychowawcę w klasie. I tak, np.

- a. wychowawca uniemożliwia (na czas przez niego określony), aby uczeń uczestniczył w zawodach sportowych, reprezentował szkołę na zewnątrz, brał udział w szkolnych i klasowych uroczystościach, brał udział w akcjach charytatywnych, podejmował prace na rzecz szkoły i środowiska, pracował w szatni, sklepiku szkolnym, samorządzie szkolnym oraz klasowym, itp.,

- b. o podjętej decyzji wychowawca informuje pozostałych nauczycieli, zamieszczając w dzienniku lekcyjnym w widocznym miejscu kartkę z informacją o zakazie oraz czasie trwania zakazu lub informuje nauczycieli osobiście,

- c. zawsze o podjętych działaniach informowany jest rodzic ucznia,

- d. wobec klasy, która stwarza problemy wychowawcze, wychowawca podejmuje decyzje w oparciu w WSO oraz w oparciu o repertuar kar, które stworzył jako wychowawca klasy, i tak np. przesadza klasę wg własnego pomysłu, rezygnuje z klasowej wycieczki, rezygnuje z klasowej imprezy, wprowadza dodatkowe zeszyty, organizuje dodatkowe (pozaekcyjne) zajęcia psychoprofilaktyczne, itp.

- e. zawsze o podjętych działaniach informowani są rodzice uczniów podczas zebrania zwołanego przez wychowawcę w trybie pilnym,

- f. decyzję o przerwaniu kary podejmuje wychowawca po porozumieniu się z nauczycielem bądź nauczycielami, którzy informują o problemie z klasą.

Wychowawca w swojej osobistej dokumentacji odnotowuje wszystkie postanowienia wobec ucznia/klasy. Opisuje problem oraz podjęte interwencje. Zawsze wychowawca może poprosić o pomoc psychologa/pedagoga, a w razie konieczności dyrektora szkoły.

Analogicznie do kar wychowawca stosuje system nagród.

Z systemu kar i nagród dla poszczególnego ucznia czy klasy może korzystać także nauczyciel przedmiotu, w ramach WSO oraz ustalonych przez siebie z uczniami zasad na lekcji.

W ramach monitorowania zachowania uczniów/klasy konieczny jest natychmiastowy, szybki

i sprawny przekaz informacji pomiędzy wychowawcą a poszczególnymi nauczycielami, czy włączonym w system pomocy psychologiem/pedagogiem.

#### *Procedura postępowania wobec uczniów często opuszczających zajęcia szkolne*

1. Nauczyciel podejmuje próby dyscyplinowania ucznia, a jeśli one nie przynoszą pozytywnych rezultatów, informuje o częstych nieobecnościach ucznia wychowawcę klasy.
2. Wychowawca powiadamia rodziców/rodzica (opiekuna prawnego) ucznia o sytuacji i podejmuje działania dyscyplinujące.
3. Jeśli dotychczasowe działania nie odnoszą pozytywnych rezultatów, wychowawca informuje o sytuacji pedagoga/psychologa szkolnego.
4. Wychowawca ma obowiązek do każdego pierwszego dnia po konsultacjach (podane na początku roku szkolnego w kalendarzu) zgłoszenie do pedagoga na specjalnym druku „Analiza obowiązku szkolnego” informacji o opuszczaniu przez ucznia zajęć lekcyjnych, ilości opuszczonych godzin i podjętych działaniach (kontakcie z rodzicami ucznia). W przypadku zdarzeń niepokojących wychowawcę przed upływem wyznaczonego terminu, musi on podjąć sam stosowane działania lub zwrócić się w tej sprawie o pomoc do pedagoga.
5. Wychowawca klasy lub/i pedagog/psycholog przeprowadza rozmowy z uczniem.
6. Jeśli działania te nie przynoszą pozytywnych rezultatów, wychowawca informuje o sytuacji zespół klasowy – wspólnie ustalają strategię, formy współpracy i stosowane kary dyscyplinujące.
7. Jeśli prowadzone rozmowy, kary i inne działania nadal nie odnoszą pozytywnego skutku, wychowawca klasy lub pedagog/psycholog wzywa do szkoły rodziców/rodzica (prawnych opiekunów) ucznia.
8. Jeśli rodzice/opiekunowie prawni współpracują ze szkołą, ustala się kompleksowe działania wobec ucznia (takie jak np. rozmowy, pomoc pedagogiczno-psychologiczna, monitoring zachowania prowadzony przez wychowawcę, kary rodzicielskie i statutowe, obniżenie oceny zachowania).
9. Jeśli rodzice/opiekunowie prawni nie współpracują ze szkołą lub działania są nieskuteczne, sprawca jest nieletni, a wagary są częste, wychowawca lub pedagog/psycholog informuje o sytuacji dyrektora szkoły.
10. Dyrektor szkoły udziela nagany nieletniemu uczniowi lub/i zawiadamia policyjny Wydział ds. Nieletnich lub Sąd Rodzinny.
11. Sąd Rodzinny oraz rodzice/opiekunowie dziecka są informowani/wzywani przynajmniej jeden raz w miesiącu pismem wystanym jako list polecony.

#### *Procedura postępowania w przypadku podejrzenia o stosowanie wobec ucznia przemocy w rodzinie:*

1. Gdy nauczyciel jest świadkiem przemocy (np. na terenie lub w okolicy szkoły), musi interweniować. Uczniowi należy zapewnić bezpieczeństwo – trzeba go odseparować od sprawcy przemocy. Jeśli tego wymaga sytuacja, uczniowi udziela

się pomocy przedmedycznej, ewentualnie wzywa się pogotowie i policję.

Jeśli uczeń sam sygnalizuje, że jest krzywdzony, lub nauczyciel ma podejrzenia w tym zakresie, przeprowadza rozmowę z dzieckiem, sporządza notatkę o zdarzeniu lub z przebiegu rozmowy (o ile to możliwe bezpośrednio po zdarzeniu lub rozmowie).

2. Nauczyciel zobowiązany jest do powiadomienia o zdarzeniu dyrektora lub – w razie jego nieobecności wskazanego w procedurze nauczyciela (wicedyrektora, wychowawcę, pedagoga, psychologa).
3. O podejrzeniu stosowania przemocy wobec ucznia należy poinformować dyrektora, gdyż to on odpowiada za jakość pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły. Obowiązkiem dyrektora jest także udzielanie wsparcia nauczycielom w realizacji ich zadań. Dodatkowym wsparciem dla nauczyciela w trudnej dla niego sytuacji może być, na tym etapie postępowania, zaangażowanie innych osób, takich jak np. wychowawca klasy, psycholog, pedagog.

4. Zaproszenie rodzica do szkoły przez dyrektora, wicedyrektora lub pedagoga.

W rozmowie (bezpośredniej lub telefonicznej) trzeba poinformować o celu spotkania, np. wskazać, że uczeń zachowuje się niepokojąco, zgłasza trudności, dlatego warto byłoby się spotkać i porozmawiać o problemie. Termin i czas rozmowy należy dostosować do możliwości organizacyjnych rodzica, podkreślając, że zależy nam na tym, by było to jak najszybciej.

(Warto ustalić spotkanie w czasie pobytu ucznia w szkole, by w trakcie wstępnej rozmowy miał on zapewnioną opiekę i nie był narażony na dodatkowy stres związany z tym, że coś się dzieje z jego powodu).

5. Wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” (załącznik A).(z udziałem ucznia lub pod jego nieobecność, jeśli nie można nawiązać z nim bezpośredniego kontaktu)

Szkoła wypełnia części I–XV, XVII i XIX–XXI formularza A. Rozmowę z uczniem, który jest dotknięty przemocą w rodzinie, przeprowadza się w warunkach gwarantujących swobodę wypowiedzi i poszanowanie godności ucznia oraz zapewniających mu bezpieczeństwo, w obecności rodzica, który nie jest sprawcą przemocy, lub innej osoby najbliższej.

6. Przekazanie formularza „Niebieska Karta – B” (załącznik B) osobie reprezentującej dziecko (rodzicowi, który nie jest sprawcą przemocy, opiekunowi lub osobie zgłaszającej przemoc wobec dziecka)
7. Przekazanie oryginału formularza „Niebieska Karta – A” przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnemu (przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Ksawerowie).

Oryginał formularza przekazuje się niezwłocznie, nie później niż w ciągu 7 dni od momentu wszczęcia procedury. Kopia pozostaje w dokumentacji szkoły.



8. Objęcie ucznia i rodziny pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole zgodnie z przepisami

9. Ponowne wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” (załącznik A).

Jeśli osoba, wobec której zachodzi podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, dopuściła się ponownie przemocy, należy ponownie wypełnić formularz A w zakresie niezbędnym do udokumentowania nowego zdarzenia i przestać go do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.

### XIII. Załączniki

#### Załącznik 1

Dziennik Ustaw Nr 209 — 12269 — Poz. 1245  
Załączniki do rozporządzenia Rady Ministrów  
z dnia 13 września 2011 r. (poz. 1245)

#### NIEBIESKA KARTA — A<sub>1</sub>)

Szkoła wypełnia części I – XV, XVII i XIX – XXI formularza

.....

(miejscowość, data) .....

(pieczęć podmiotu, o którym mowa

w art. 9d ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r.

o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,

wypełniającego formularz „Niebieska Karta — A”)

#### I. DANE OSOBY, CO DO KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE JEST DOTKNIĘTA PRZEMOCĄ W RODZINIE

1. Imię i nazwisko: .....

2. Imiona rodziców: .....

3. Miejsce zamieszkania:

kod pocztowy: ..... miejscowość: ..... województwo: .....

ulica: ..... numer domu: ..... numer mieszkania: .....

numer telefonu: .....

4. Aktualny adres pobytu:

kod pocztowy: ..... miejscowość: ..... województwo: .....

ulica: ..... numer domu: ..... numer mieszkania: .....

numer telefonu: .....

#### II. INFORMACJA DOTYCZĄCA ZGŁOSZENIA PODEJRZENIA STOSOWANIA PRZEMOCY W RODZINIE

1. Zgłaszający:

osoba, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie:

.....

.....

.....

2. Zgłaszający:

inna osoba (np. rodzic, opiekun prawny, opiekun faktyczny, osoba najbliższa, świadek):

.....

.....

.....

1) imię i nazwisko: .....

2) miejsce zamieszkania:

kod pocztowy: ..... miejscowość: ..... województwo: .....

ulica: ..... numer domu: ..... numer mieszkania: .....

numer telefonu: .....

### III. DANE OSOBY, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC W RODZINIE

1. Imię i nazwisko: .....

2. Miejsce zamieszkania:

kod pocztowy: ..... miejscowość: ..... województwo: .....

ulica: ..... numer domu: ..... numer mieszkania: .....

numer telefonu: .....

3. Stosunek pokrewieństwa z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie:

1) Części I—XV, XVII i XIX—XXI wypełniają przedstawiciele wszystkich pomiotów wymienionych w art. 9d ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Część XVI dodatkowo wypełnia przedstawiciel Policji.

Część XVIII dodatkowo wypełnia przedstawiciel ochrony zdrowia.

Dziennik Ustaw Nr 209 — 12270 — Poz. 1245

### IV. CZY OSOBA, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC W RODZINIE, ZACHOWYWAŁASIĘ W NASTĘPUJĄCY SPOSÓB:

Formy przemocy w rodzinie wobec dorosłych wobec dzieci

Stosowała przemoc fizyczną, w tym: TAK NIE

popychanie

uderzanie

wykręcanie rąk

duszenie

kopanie

spoliczkowanie

inne (podać jakie)

Uszkodzenia ciała, w tym: TAK NIE wobec kogo

zasinienia

zadrapania

krwawienia

oparzenia

inne (podać jakie)

Stosowała przemoc psychiczną, w tym: TAK NIE wobec kogo

izolację

wyzwiska

ośmieszanie

groźby

kontrolowanie

ograniczanie kontaktów

krytykowanie

poniżanie

demoralizację

ciągłe niepokojenie

inne (podać jakie)

Stosowała przemoc seksualną, w tym: TAK NIE wobec kogo

zmuszanie do obcowania płciowego i innych

czynności seksualnych

Inny rodzaj zachowań, w tym: TAK NIE wobec kogo

niszczenie/uszkodzenie mienia

zabór/przywłaszczenie mienia

groźba karalna/znieważenie

zmuszanie do picia alkoholu

zmuszanie do zażywania środków

odurzających lub substancji

psychotropowych oraz niezleconych przez

lekarza leków

inne działające na szkodę najbliższych

(podać jakie)

\* Na przykład: żony, męża, partnera, partnerki, matki, ojca, córki, syna.

(Dziennik Ustaw Nr 209 — 12271 — Poz. 1245)

### V. OD JAK DAWNA TE ZACHOWANIA MAJĄ MIEJSCE



TAK  NIE  NIE USTALONO

XV. CZY W ZWIĄZKU ZE STOSOWANIEM PRZEMOCY W RODZINIE BYŁY PODEJMOWANE NASTĘPUJĄCE DZIAŁANIA:

- powiadomienie i interwencje Policji
- powiadomienie prokuratury
- zatrzymanie
- dozór Policji
- wydanie zakazu kontaktowania się z określonymi osobami
- wydanie zakazu zbliżania się do określonych osób
- wydanie postanowienia o obowiązku opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym
- tymczasowe aresztowanie
- wszczęcie postępowania karnego lub innego postępowania sądowego (jakiego? np. rozwodowego, rodzinnego)
- .....
- poddanie wykonywania władzy rodzicielskiej stałemu nadzorowi kuratora sądowego
- odebranie dziecka w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie
- zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowemu (w stosunku do kogo?)
- .....
- leczenie innych uzależnień (jakich, w stosunku do kogo?)
- .....
- zobowiązanie do uczestnictwa w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych (nałożone przez kogo?)
- .....
- udzielono pomocy medycznej
- inne działania (jakie?)
- .....
- .....

(Dziennik Ustaw Nr 209 — 12273 — Poz. 1245)

XVI. DZIAŁANIA PODJĘTE PRZEZ POLICJĘ

Działania podjęte przez Policję

Osoba, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie

Osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie

TAK NIE

pouczenie

środki przymusu bezpośredniego

(jakie?)

badanie na zawartość alkoholu

w organizmie

.....

(wynik)

.....

(wynik)

izba wytrzeźwień

policyjne pomieszczenia dla osób

zatrzymanych/do wytrzeźwienia

policyjne pomieszczenia dla osób

zatrzymanych

policyjna izba dziecka

XVII. DANE DOTYCZĄCE RODZINY

Inne osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie:

Lp. Imię i nazwisko, stosunek pokrewieństwa, wiek, czym się zajmuje\*

1

2

3

4

\* Zawód, miejsce pracy, w przypadku dzieci — szkoła/klasa.

XVIII. INFORMACJE DOTYCZĄCE STANU ZDROWIA OSOBY, CO DO KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE JEST DOTKNIĘTA PRZEMOCĄ W RODZINIE

1. Stan psychiczny:

- pobudzony/-na  ospały/-ła/apatyczny/-na  płacziwy/-wa  
 agresywny/-na  lękliwy/-wa  inny/-na (jaki/-ka?)

.....  
2. Porozumiewanie się:

- chętnie nawiązuje kontakt  trudno nawiązuje kontakt  
 małomówny/-na  jąka się  
 krzyczy  wypowiada się nielogicznie  
 odmawia odpowiedzi na zadawane pytania  
 porozumiewa się niewerbalnie (np. językiem migowym, gestami, piktogramami itp.)

.....  
Reakcja na osobę towarzyszącą (szczególnie ważne w przypadku dzieci):  
.....  
.....

(Dziennik Ustaw Nr 209 — 12274 — Poz. 1245)

3. Rodzaje uszkodzeń:

- skaleczenia  ślady naktucia  ślady ugryzienia  
 otarcia naskórka  siniaki  krwawienia  
 ślady oparzenia  zwichnięcia  złamania kości

4. Stan higieny:

- Skóra:  czysta  brudna  
 wysuszona  odmrożona  
 odparzona  odleżyny  
 pieluszkowe zapalenie skóry  
Włosy:  czyste  brudne  
 wszawica  łysienie/włosy powyrywane  
 ciemieniucha

5. Inne objawy podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie/zanedbania:

- strój brudny/nieadekwatny do pory roku  waga/wzrost nieadekwatne do wieku  
 rozwój nieadekwatny do wieku  wyniszczenie organizmu  
 odwodnienie  ponawianie zgłoszeń do lekarza  
 niekorzystanie z pomocy lekarza mimo przewlekłej choroby  
 niestosowanie się do wcześniejszych zaleceń lekarskich

6. obrażenia i objawy spójne z wersją przedstawioną przez osobę, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie:

TAK  NIE

7. W przypadku dziecka obrażenia i objawy spójne również z wersją przedstawioną przez rodzica lub opiekuna prawnego lub opiekuna faktycznego:

TAK  NIE

8. Konieczność przeprowadzenia konsultacji specjalistycznej:

TAK  NIE

9. Podjęte leczenie:

- przyjęto na oddział szpitalny (jaki?) .....  
 skierowano do szpitala (jakiego?) .....  
 udzielono pomocy ambulatoryjnej  odesłano do domu  
 inne (jakie?) .....

10. Poinformowano o możliwości otrzymania zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z przemocą w rodzinie na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 października 2010 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 201, poz. 1334).

TAK  NIE

11. Wydano zaświadczenie lekarskie:

TAK  NIE

12. Wydano skierowanie na badanie lekarskie:

TAK  NIE

13. Wydano zwolnienie lekarskie od pracy:

TAK  NIE

(Dziennik Ustaw Nr 209 — 12275 — Poz. 1245)

**XIX. PODJĘTE DZIAŁANIA INTERWENCYJNE**

1. Działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie:

powiadomienie Policji  udzielenie pomocy socjalnej

udzielenie pomocy medycznej

(w przypadku przemocy seksualnej należy działać zgodnie z procedurą postępowania Policji i placówki medycznej)

inne (jakie?) .....

2. Działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, poprzez zapewnienie jej miejsca w placówce całodobowej:

specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie

ośrodku wsparcia

ośrodka interwencji kryzysowej

domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży

szpitalu

innych (jakich?) .....

3. Działania zmierzające do udzielenia pomocy dzieciom

.....

.....

4. Przekazanie informacji organom właściwym do prowadzenia postępowania przygotowawczego

.....

.....

5. Inne (jakie?)

.....

.....

**XX. WNIOSKI PRZEDSTAWICIELA PODMIOTU WYPEŁNIAJĄCEGO FORMULARZ**

.....

.....

.....

.....

.....

**XXI. DODATKOWE INFORMACJE**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....  
(podpis przedstawiciela podmiotu wypełniającego  
formularz „Niebieska Karta — A”)

.....  
(data wpływu formularza „Niebieska Karta — A”  
do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego)

Formularz A przekazuje się przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego.

## Załącznik 2

Dziennik Ustaw Nr 209 — 12276 — Poz. 1245

Wypełnia szkoła i przekazuje osobie reprezentującej dziecka (rodzicowi, który nie jest sprawcą przemocy, opiekunowi lub osobie zgłaszającej przemoc wobec dziecka).

NIEBIESKA KARTA — B

POUCZENIE DLA OSÓB DOTKNIĘTYCH PRZEMOCĄ W RODZINIE

Co to jest przemoc w rodzinie?

Przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Kto może być ofiarą przemocy w rodzinie?

- współmałżonkowie
- partnerzy w związkach nieformalnych
- dzieci
- osoby starsze
- osoby niepełnosprawne

Najczęstsze formy przemocy w rodzinie to:

Przemoc fizyczna:

- bicie, popychanie, kopanie, duszenie, bicie przedmiotami, parzenie, policzkowanie...

Przemoc psychiczna:

- wyśmiewanie, szydzenie, lżenie, okazywanie braku szacunku, poddawanie stałej krytyce, kontrolowanie i ograniczanie kontaktu z bliskimi...

Przemoc seksualna:

- wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi...

Inny rodzaj zachowań:

- zmuszanie do oddawania uzyskiwanych środków finansowych, uniemożliwienie podjęcia pracy, niezaspakajanie podstawowych potrzeb materialnych...
- niszczenie rzeczy osobistych
- demolowanie mieszkania
- wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie
- pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności bądź wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb
- zmuszanie do picia alkoholu
- zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków

**PAMIĘTAJ!!!**

Prawo zabrania stosowania przemocy i krzywdzenia swoich bliskich. Jeżeli Ty lub ktoś z Twoich bliskich jest ofiarą przemocy ze strony osoby najbliższej, nie wstydź się prosić o pomoc. Prawo stoi po Twojej stronie!

Jeżeli doznajesz takich zachowań, powiadom:

- Policję, dzwoniąc na numer 997 lub 112,
- prokuraturę.

Policjant ma obowiązek:

- zapewnienia bezpieczeństwa (art. 15a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji — policjanci, wykonując czynności, mają prawo zatrzymywania sprawców przemocy w rodzinie stwarzających bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego);
- przekazania informacji o interweniujących policjantach (stopień, imię i nazwisko oraz numer identyfikacyjny policjantów, nazwa i siedziba jednostki, w której pełnią służbę);
- przekazania, na wniosek sądu lub prokuratury, dokumentacji policyjnej jako dowodów w postępowaniu;
- uczestniczenia, na wniosek sądu, jako świadkowie w sprawie karnej.

Dziennik Ustaw Nr 209 — 12277 — Poz. 1245

Prokurator w toku postępowania przygotowawczego ma prawo do:

- oddania podejrzanego pod dozór Policji z zakazem kontaktowania się z pokrzywdzonym;
- oddania podejrzanego pod dozór Policji zamiast zastosowania tymczasowego aresztowania, pod warunkiem że oskarżony w wyznaczonym terminie opuści lokal zajmowany wspólnie z pokrzywdzonym oraz określi miejsce swojego pobytu;

☒ nakazania podejrzanemu opuszczenia lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym — jeżeli zachodzi uzasadniona obawa, że oskarżony ponownie popełni przestępstwo z użyciem przemocy wobec tej osoby, zwłaszcza gdy popełnieniem takiego przestępstwa grozi.

Polskie prawo ściga sprawców przestępstw przeciwko osobom bliskim za:

- znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny — art. 207 k.k.;
- uderzenie człowieka lub naruszenie jego nietykalności cielesnej w inny sposób — art. 217 k.k. (ściganie przestępstwa odbywa się z oskarżenia prywatnego);
- pozbawienie człowieka wolności — art. 189 k.k.;
- groźenie innej osobie popełnieniem przestępstwa na jej szkodę lub szkodę osoby najbliższej, jeżeli groźba wzbudza w zagrożonym uzasadnioną obawę, że będzie spełniona — art. 190 k.k. (ściganie na wniosek pokrzywdzonego);
- wzbudzenie u innej osoby uzasadnionego okolicznościami poczucia zagrożenia lub naruszenie jej prywatności poprzez uporczywe nękanie — art. 190a § 1 k.k. (ściganie na wniosek pokrzywdzonego);
- stosowanie przemocy lub groźby bezprawnej, w celu zmuszenia innej osoby do określonego działania, zaniechania lub znoszenia określonego stanu — art. 191 k.k.;
- utrwalanie wizerunku nagiej osoby lub osoby w trakcie czynności seksualnej, przez użycie wobec niej przemocy, groźby bezprawnej lub podstępny, albo rozpowszechnienie wizerunku nagiej osoby lub w trakcie czynności seksualnej bez jej zgody — art. 191a k.k. (ściganie na wniosek pokrzywdzonego);
- doprowadzenie innej osoby do obcowania płciowego przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem (zwałcenie) oraz doprowadzenie w ten sam sposób innej osoby do poddania się innej czynności seksualnej lub wykonania takiej czynności — art. 197 k.k. (ściganie na wniosek pokrzywdzonego); /UWAGA! Przestępstwo to popełnia również małżonek, który dopuszcza się zwałcenia współmałżonka!;/
- spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu w postaci: pozbawienia człowieka wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia bądź innego ciężkiego kalectwa, ciężkiej choroby nieuleczalnej lub długotrwałej, choroby realnie zagrażającej życiu, trwałej choroby psychicznej, całkowitej lub znacznej trwałej niezdolności do pracy w zawodzie lub trwałego, istotnego zeszpecenia lub zniekształcenia ciała — art. 156 k.k.;
- spowodowanie naruszenia czynności narządu ciała lub rozstroju zdrowia, w wyniku którego pokrzywdzonym jest osoba najbliższa — art. 157 § 1 i 2 k.k. (ściganie na wniosek pokrzywdzonego);
- uporczywe uchylanie się od wykonania ciężącego z mocy ustawy lub orzeczenia sądowego obowiązku opieki przez niełożenie na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby i przez to narażanie jej na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych (uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego) — art. 209 k.k. (ściganie na wniosek pokrzywdzonego, organu opieki społecznej lub innego właściwego organu);
- kradzież lub kradzież z włamaniem na szkodę osoby najbliższej — art. 278 k.k. i art. 279 k.k. (ściganie na wniosek pokrzywdzonego);
- niszczenie, uszkodzanie cudzej rzeczy lub czynienie jej niezdatną do użytku — art. 288 k.k. (ściganie na wniosek pokrzywdzonego);
- porzucenie wbrew obowiązkowi troszczenia się o małoletniego poniżej lat 15 albo o osobę nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny — art. 210 k.k.;
- uprowadzenie lub zatrzymanie małoletniego poniżej lat 15 albo osoby nieporadnej ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, wbrew woli osoby powołanej do opieki lub nadzoru — art. 211 k.k.;
- obcowanie płciowe z małoletnim poniżej lat 15 lub dopuszczenie się wobec takiej osoby innej czynności seksualnej lub doprowadzenie jej do poddania się takim czynnościom albo do ich wykonania — art. 200 k.k.;
- rozpijanie małoletniego, przez dostarczanie mu napoju alkoholowego, ułatwianie jego spożycia, lub nakłanianie go do spożycia takiego napoju — art. 208 k.k.

Masz też prawo do złożenia na Policji lub w prokuraturze zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa przez osobę, która krzywdzi Ciebie i Twoją rodzinę.

**PAMIĘTAJ!!!**

Sprawca przemocy wobec bliskich, gdy czuje się bezkarny, prawdopodobnie nie zmieni się, będzie dalej stosował przemoc, bez względu na składane obietnice; następnym razem może być znacznie gorzej.

Jeżeli jednak zaufasz jego deklaracjom o zmianie zachowania wobec Ciebie/Twojej rodziny i zechcesz się wycofać, pamiętaj, że złożone przez Ciebie dotychczas zeznania nie będą mogły być wykorzystane przez prawne instytucje działające po to, aby Ci pomóc. Dlatego zanim podejmiesz taką decyzję, zastanów się i skonsultuj ją z psychologiem, terapeutą lub inną osobą pomagającą ofiarom przemocy w rodzinie, np. w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy rodzinie, ośrodku interwencji kryzysowej.

2



## PAMIĘTAJ!!!

Zahamowanie przemocy w rodzinie jest możliwe — możesz z nią walczyć i uzyskać pomoc dla siebie i swoich bliskich.

Jak to możliwe?

Zrób dwa kroki:

1. Krok pierwszy — zanotuj przebieg zdarzenia (pamięć bywa zawodna):

Kto Cię skrzywdził? (imię i nazwisko) .....

Kim jest dla Ciebie sprawca przemocy w rodzinie? (Podać kto — mąż, żona, partner, partnerka, ojciec, matka, brat, siostra, syn, córka, inne) .....

Kiedy to się stało? data ..... godzina ..... miejsce .....

Na czym polegała przemoc? (awantura, krzyk, łżenie, bicie, kopanie, rzucanie sprzętami, niszczenie sprzętów, bicie dzieci, groźby pobicia, groźby zabicia, wyrzucanie z domu, inne — podać jakie?) .....

Kto widział, słyszał przebieg zdarzenia? .....

Kto interweniował? (imię i nazwisko policjanta, jego numer służbowy, jednostka) .....

Czy po raz pierwszy Policja interweniuje w Twoim domu w takiej sprawie?

TAK  NIE

Jak często dochodzi do przemocy w Twoim domu? (raz w miesiącu, raz na tydzień, częściej) .....

Kiedy to się wydarzyło poprzednim razem? .....

Czy przemocy w rodzinie towarzyszy picie alkoholu?

TAK  NIE

Czy zawsze krzywdzi Cię ten sam sprawca?

TAK  NIE

Czy sprawca był już karany sądownie za czyn podobny?

TAK  NIE

Czy wobec sprawcy sąd zastosował dozór kuratora sądowego?

TAK  NIE

2. Krok drugi — do kogo możesz zwrócić się o pomoc?

Czy kiedykolwiek korzystałeś/korzystałaś z pomocy instytucji lub organizacji obowiązanych do udzielania pomocy?

TAK  NIE

Jeżeli: „TAK”, to z pomocy jakich instytucji lub organizacji?

Jeżeli: „NIE”, to poniżej podajemy Ci nazwy instytucji i organizacji, z których pomocy możesz skorzystać i się do nich zwrócić:

Ośrodki pomocy społecznej — pomogą Ci w sprawach socjalnych, bytowych i prawnych.

Powiatowe centra pomocy rodzinie — pomogą Ci w zakresie prawnym, socjalnym, terapeutycznym lub udzielą informacji na temat instytucji lokalnie działających w tym zakresie w Twojej miejscowości.

Ośrodki interwencji kryzysowej — zapewnią schronienie Tobie i Twojej rodzinie, gdy jesteś ofiarą przemocy w rodzinie, udzielą Ci pomocy i wsparcia w przewycięzeniu sytuacji kryzysowej, a także opracują plan pomocy.

3

Dziennik Ustaw Nr 209 — 12279 — Poz. 1245

Ośrodki wsparcia — zapewnią schronienie Tobie i Twojej rodzinie, gdy jesteś ofiarą przemocy w rodzinie, udzielą Ci pomocy i wsparcia w przewycięzeniu sytuacji kryzysowej.

Specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie — zapewnią bezpłatne schronienie Tobie i Twojej rodzinie, gdy jesteś ofiarą przemocy w rodzinie, oraz udzielą Ci specjalistycznej pomocy, w tym: pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej, terapeutycznej i medycznej, oraz wsparcia w przewycięzeniu sytuacji kryzysowej, a także opracują plan pomocy.

Prokuratura, Policja — możesz tam złożyć zawiadomienie o przestępstwie znęcania się popełnionym na Twoją szkodę lub na szkodę Twoich bliskich i poprosić o udzielenie podstawowej informacji prawnej.

Sąd rodzinny i opiekuńczy — możesz tam złożyć pozew w sprawach rodzinnych lub wnioski dotyczące spraw opiekuńczych Twoich dzieci.

☒ Ochrona zdrowia — możesz tam uzyskać zaświadczenie lekarskie o doznanych obrażeniach, poprosić o pomoc lekarską, spytać o adresy specjalistycznych poradni lekarskich.

☒ Komisje rozwiązywania problemów alkoholowych — jeżeli przemocy w Twoim domu towarzyszy picie alkoholu, możesz zwrócić się do nich z wnioskiem o skierowanie sprawcy przemocy na leczenie odwykowe lub uzyskać inną pomoc związaną z nadużywaniem przez niego alkoholu.

Na Twoim terenie funkcjonują lokalne placówki udzielające pomocy ofiarom przemocy w rodzinie:

Lp. Nazwa instytucji/organizacji Adres instytucji/organizacji Telefon Adres mailowy

Możesz zadzwonić również pod numery telefonów:

☒ Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” tel. 801 12 00 02 (płatny pierwszy impuls, linia czynna od poniedziałku do soboty w godzinach 8<sup>00</sup>—22<sup>00</sup>, w niedziele i święta w godzinach 8<sup>00</sup>—16<sup>00</sup>), tel. (22) 666 28 50 — dyżur prawny (linia płatna, czynna w poniedziałek i wtorek w godzinach 17<sup>00</sup>—21<sup>00</sup>), Poradnia e-mailowa: [niebieskalinia@niebieskalinia.info](mailto:niebieskalinia@niebieskalinia.info).

☒ Policyjnego Telefonu Zaufania tel. 800 120 226 (linia bezpłatna przy połączeniu z telefonów stacjonarnych, czynna codziennie w godzinach od 9<sup>30</sup> do 15<sup>30</sup>, od godz. 15<sup>30</sup> do 9<sup>30</sup> włączony jest automat).

#### **WAŻNE**

Na skutek wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” informacja dotycząca Twojej sytuacji rodzinnej zostanie przekazana przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego, który podejmie dalsze działania.

Zawsze możesz wzywać Policję na interwencję, poinformować prokuraturę oraz zwrócić się o pomoc do podmiotu/ organizacji realizujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Możesz również poprosić dzielnicowego, aby przyszedł do Twojego domu i udzielił stosownej pomocy i niezbędnych informacji.

Ankieta dla rodziców uczniów klas I

Chciałabym prosić Panią (Pana) o udzielenie odpowiedzi na poniższe pytania. Jest to niezbędne po to, by lepiej poznać Pani (Pana) dziecko i umożliwić mu lepsze funkcjonowanie w szkolnej rzeczywistości.

Jeśli poniżej znajdują się pytania, na których udzielenie odpowiedzi jest dla Pani (Pana) kłopotliwe, proszę na nie nie odpowiadać.

Imię i nazwisko dziecka: .....

Klasa .....

Data urodzenia .....

Miejsce zamieszkania (tylko proszę podać gminę) .....

1. Do której szkoły uczęszczało wcześniej Pani (Pana) dziecko?

.....

2. Proszę zaznaczyć poniżej właściwą odpowiedź (odpowiedzi) na pytanie: „Czy Pani (Pana) rodzina jest rodziną:

a. pełną (oboje rodziców) TAK NIE

b. rozwiedzioną (jeśli tak, pod czyją opieką jest dziecko?) TAK NIE

c. zastępczą (kto sprawuje opiekę nad dzieckiem? ..... ) TAK NIE

d. wielodzietną (nasz uczeń + 3 rodzeństwa) TAK NIE

e. z trudnościami finansowymi TAK NIE

f. z problemem alkoholowym (który z rodziców ma problem alkoholowy? ..... ) TAK NIE

g. z problemem dotyczącym agresji/przemocy TAK NIE

h. z problemami zdrowotnymi (choroby przewlekłe rodziców, choroba psychiczna, kalectwo, itp.)? TAK NIE

3. Czy Pani (Pana) syn /córka miał(a) jakieś problemy edukacyjne lub wychowawcze w poprzedniej szkole? Jeśli tak, czego one dotyczyły?

.....  
.....  
.....

4. Czy Pani (Pana) syn /córka posiada opinię z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej? Jeśli tak, co stwierdzono po badaniu dziecka? (Proszę o możliwie najszybsze dostarczenie opinii)

.....  
.....

5. Czy Pani (Pana) syn /córka jest pod stałą opieką psychologa lub Poradni Zdrowia Psychicznego? Jeśli tak, to z jakiego powodu?

.....  
.....  
.....

6. Jak ocenia Pani (Pan) swoje efekty wychowawcze? Czego nie udało się Pani (Panu) osiągnąć, a z czego czerpie Pani (Pan) satysfakcję?

.....  
.....  
.....

7. Czy Pani (Pana) zdaniem potrzebna jest dziecku dodatkowa pomoc ze strony szkoły, np. pomoc finansowa, w postaci obiadów, podręczników, itp.

TAK NIE

Jeśli tak, proszę o osobisty kontakt z pedagogiem szkolnym lub wychowawcą klasy w możliwie najszybszym czasie od wypełnienia ankiety.

8. Czy Pani (Pana) zdaniem potrzebna jest dziecku dodatkowa pomoc ze strony szkoły, np. wsparcie psychologa szkolnego, pomoc pedagoga, konsultacje doradcy zawodowego, itp.

TAK NIE

Jeśli tak, proszę o osobisty kontakt z psychologiem szkolnym, pedagogiem lub doradcą zawodowym w możliwie najszybszym czasie od wypełnienia ankiety. Na konsultację proszę zabrać ze sobą dokumentację dotyczącą dotychczasowej diagnozy psychologiczno – pedagogicznej dziecka. Możliwe jest umówienie się na spotkanie po kontakcie telefonicznym pod numerem telefonu 42/215-82-22 – w trosce o Państwa czas.

9. Jeśli jest coś, co nie zostało zawarte w powyższej ankiecie, a chciałaby Pani (Pan) o tym powiedzieć, proszę - tutaj jest na to miejsce:

.....  
.....  
.....

*Dziękuję za wypełnienie ankiety😊*

ANKIETA DLA WYCHOWAWCÓW KLAS PIERWSZYCH GIMNAZJUM  
„Rozpoznanie środowiska uczniów”

Klasa .....  
Wychowawca klasy .....  
Termin realizacji: .....

Uprzejmie proszę o wypełnienie następujących punktów:

1. Liczba osób w klasie .....
2. Liczba i nazwiska dzieci z rodzin:
  - Wielodzietnych (nasz uczeń + 3 rodzeństwa)  
.....  
.....  
.....  
.....
  - Rozwiedzionych (pod czyją opieką jest dziecko?)  
.....  
.....  
.....
  - Zastępczych (kto sprawuje opiekę nad dzieckiem?)  
.....  
.....  
.....
  - Z problemem alkoholowym (kogo dotyczy problem?) .....  
.....  
.....
  - Z ..... trudnościami ..... finansowymi  
.....  
.....
  - Z problemem dotyczącym agresji/przemocy,  
.....  
.....
  - Z problemami zdrowotnymi (choroby przewlekłe rodziców, choroba psychiczna, kalectwo, itp.)?"  
.....  
.....
3. Który (zdaniem Pana/ Pani) uczeń wymaga pomocy ze strony szkoły w postaci dofinansowania do podręczników, obiadów, innej pomocy finansowej?  
Kto? Jakiej pomocy wymaga? Skąd ma Pani informację na ten temat?

.....  
.....  
.....

4. Który (zdaniem Pana/ Pani) uczeń wymaga pomocy ze strony psychologa, pedagoga lub konsultacji z doradcą zawodowym lub jakiejś innej formy pomocy psychologicznej – pedagogicznej?  
Kto? Jakiej pomocy wymaga? Skąd ma Pani informację na ten temat?

.....  
.....  
.....

5. Miejsce na inne, ważne informacje dotyczące ucznia, rodziny i całej klasy

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

Data wypełnienia i podpis wychowawcy.....

Dziękuję☺

Ankieta diagnostyczna dla ucznia klasy I Gimnazjum

1. Czy uważasz, że Twoją klasę można określić jako „zgraną”?

TAK NIE

2. Co sądzisz o swojej klasie? Odpowiedź napisz w kilku zdaniach.

.....  
.....  
.....  
.....

3. Czy sądzisz, że w Twojej klasie są osoby dominujące?

TAK NIE

4. Czy uważasz, że osoby ciche i spokojne dobrze czują się w Twojej klasie?

TAK NIE

Jeśli nie, to dlaczego tak uważasz?

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

5. Kto według Ciebie jest najbardziej koleżeński dla innych i dlaczego?

.....  
.....  
.....

7. Kto według Ciebie jest najmniej koleżeński dla innych i dlaczego?

.....  
.....  
.....

8. Czy spotkałeś się z agresją lub przemocą w Twojej klasie? Jeśli tak, to w jakiej sytuacji?

TAK NIE

.....  
.....  
.....  
.....

9. Czy była ona wymierzona w Ciebie?

TAK NIE

11. Czy kiedyś ktoś od Ciebie z klasy brał pieniądze i zwykle „zapominał” o ich oddaniu?

TAK NIE

12. Próbowateś kiedyś narkotyków lub jakiś innych „dziwnych” środków?

TAK NIE

13. Czy ktoś z Twojej klasy wymuszał pieniądze?

a. od ciebie	TAK	NIE
b. od innych	TAK	NIE

14. Czy ktoś namawiał Cię kiedyś do „spróbowania” narkotyków lub innych „dziwnych” środków?

a. Była to osoba z Twojej klasy	TAK	NIE
b. Była to osoba z Twojej szkoły	TAK	NIE

15. Czy czujesz się w klasie bezpiecznie?

TAK NIE

16. Gdybym mógł (mogła) zmienić coś w swojej klasie to (dokończ zdanie):

.....  
.....  
.....  
.....

Jeśli chcesz, możesz się tutaj podpisać. Jeśli nie, nie musisz tego robić .....

Dziękuję za wypełnienie ankiety☺



Przemoc i agresja wśród uczniów  
– ankieta dla wszystkich uczniów Gimnazjum

Ta ankieta może pomóc naszej szkole w ocenie bezpieczeństwa. Twoja opinia w tej sprawie jest bardzo ważna. Przeczytaj uważnie pytania i szczerze na nie odpowiedz. Ankieta jest anonimowa.

1. Czy czujesz się w szkole bezpieczny/-a?

- tak
- nie
- czasami

2. Czy Twoim zdaniem zachowania agresywne często występują w szkole?

- tak
- nie
- czasami

3. Czy są w szkole uczniowie, których się boisz?

- tak – ilu? .....
- nie

4. Z jakimi przejawami agresji spotkałeś/-eś się?

- przemoc fizyczna – kopanie, popychanie, bicie, szarpanie
- przemoc słowna – przezywanie, naśmiewanie, obmawianie
- kradzież
- wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy
- zastraszanie, grożenie, dokuczanie
- niszczenie rzeczy
- z innymi – jakimi? .....

.....  
.....  
.....

5. Kto Twoim zdaniem jest najczęściej ofiarą agresji w szkole?

- osoby młodsze
- dziewczyny
- chłopcy

6. Kto Twoim zdaniem najczęściej dopuszcza się przemocy?

- częściej chłopcy niż dziewczyny
- częściej dziewczyny niż chłopcy
- osoby z zewnątrz

7. Gdzie najczęściej dochodzi do zachowań agresywnych?

- w klasie
- na korytarzu
- w szatni
- na boisku
- w toalecie
- pod szkołą
- w innych miejscach – jakich? .....

.....  
.....  
.....

8. Kiedy najczęściej dochodzi do zachowań agresywnych?

- przed lekcjami
- podczas lekcji
- na przerwach
- po lekcjach

9. Czy gdy jesteś świadkiem agresji, informujesz kogoś dorosłego?

- tak
- nie
- czasami

10. Jak Twoim zdaniem uniknąć agresji ze strony kolegów?

- nie reaguję na zaczepki
- staram się unikać sytuacji, które mogą skutkować agresją
- próbuję się dogadać, by złagodzić konflikt
- odpowiadam agresją
- nic nie robię
- inaczej – jak? .....

.....  
.....  
.....

11. Czy Twoim zdaniem szkoła powinna zwiększyć działania przeciwdziałające agresji w szkole?

- zdecydowanie tak
- nie
- nie mam zdania

## Załącznik nr 7

### Ankieta badająca poziom zadowolenia wśród uczniów naszego Gimnazjum

#### Ankieta zadowolenia ucznia ze szkoły

1. Czy jesteś zadowolony, że jesteś uczniem gimnazjum w Ksawerowie?  
TAK NIE
2. Czy jesteś zadowolony, że jesteś uczniem tej klasy?  
TAK NIE
3. Czy uważasz, że szkoła do której chodzisz jest szkołą, w której dużo organizuje się ciekawych zajęć dla uczniów?  
TAK NIE
4. Czy możesz liczyć na pomoc swojego wychowawcy, nauczyciela, pedagoga, psychologa, dyrektora w trudnej dla ciebie sytuacji?  
TAK NIE
5. Czy uważasz, że w Twojej szkole przestrzega się praw ucznia?  
TAK NIE
6. Czy uważasz, że relacje między uczniami są dobre?  
TAK NIE
7. Czy uważasz, że w szkole reaguje się na zachowania związane z przemocą/ agresją?  
TAK NIE
8. Czy angażujesz się w życie klasy i szkoły?  
TAK NIE
9. Co chciałbyś zmienić w swojej szkole?  
.....  
.....  
.....
10. Czy rozmawiałeś z kimś, np. z przedstawicielem Samorządu Uczniowskiego na temat zmian, których chciałbyś dokonać?  
TAK NIE

#### XIV. Spis załączników:

Załącznik 1 - Niebieska Karta A

Załącznik 2 – Niebieska Karta

Załącznik nr 3 - Ankieta dla rodziców uczniów klas pierwszych Gimnazjum

Załącznik nr 4 – Ankieta dla wychowawców uczniów klas pierwszych Gimnazjum

Załącznik nr 5 - Ankieta badająca poziom bezpieczeństwa wśród wszystkich uczniów klas pierwszych Gimnazjum

Załącznik nr 6 - Ankieta badająca poziom bezpieczeństwa wśród wszystkich uczniów Gimnazjum

Załącznik nr 7 – Ankieta badająca poziom zadowolenia wśród uczniów